
jaren duidelijk door de lectuur van het werk van de natuurfilosoof A. van Melsen, die ik in het kader van het toenmalige Katholiek Studiecentrum dikwijls ontmoette, en aan wiens afscheidsbundel ik mocht bijdragen onder de titel 'Deelgenoten aan Gods voorzienigheid'.⁸ De link tussen het spreken over God en het spreken van intellectuelen beïnvloedde eind jaren tachtig, begin jaren negentig ook mijn visie op het beleid van de Mariënburgvereniging en de Acht Mei Beweging, waar ik toen bij betrokken was.⁹

Als medewerker van het Katholiek Documentatie Centrum (KDC) heb ik vele malen te horen gekregen dat de studenten over het katholicisme niets meer weten, meestal in de bewoordingen: 'Ze weten niet eens wat een puntje puntje puntje is!'. Vul maar in: doopvont, tabernakel, het verschil tussen pater en pastoor, tussen epistel en evangelie, enzovoort, enzovoort. Ik wordt dan geacht dat zorgwekkend vinden, maar ik vind dat niet. Dat kunnen ze gewoon opzoeken in Wikipedia of op een andere Googelbare website.

Wat mij meer bezig houdt is, wat er zit achter de vraag die een student mij ooit op onze studiezaal stelde: 'Maar meneer, dat geloofden die mensen toch niet echt?'. Die mensen geloofden dat écht. Het is die geleefde, en soms, maar vaker dan u denkt, dóórleefde, christelijke cultuur, waar het KDC de neerslag van bewaart. Dat de kennis dáárvan uit het zicht raakt is veel triester. Uit het zicht, want verloren zal die kennis niet gaan, zolang wij de archieven, boeken, tijdschriften, foto's enzovoort blijven bewaren, om antwoord te geven op die vraag: geloofden die mensen dat echt? Maar dan moet wel de vraag gesteld worden.

Dat is belangrijk, niet alleen omdat de christelijke cultuur onze samenleving heeft gevormd, maar ook omdat er anders mensen met deze christelijke cultuur op de loop gaan. Een voorbeeld daarvan is de discussie tussen de Kamerleden Geert Wilders en de gereformeerde Cees van der Staaij tijdens de algemene beschouwingen van 2015: Wilders betoogde dat hij opkwam voor de christelijke waarden van onze cultuur. Toen Van der Staaij hem vroeg of hij een paar van die waarden kon noemen, antwoordde Wilders: 'Een van de belangrijke waarden is dat we opkomen voor ons eigen volk. Iedere christen zou voorop moeten staan om te voorkomen dat ons land islamiseert. Wat is er christelijker dan dat?'. Een dergelijk brevet van onwetendheid heeft geen toelichting nodig, lijkt mij. Maar minstens zo veelbetekend was, dat de publieke discussie vervolgens niet zozeer ging over die waarden, maar vooral of je ze nu christelijk of joods-christelijk moest noemen.

Natuurlijk is het niet de taak van het KDC om christelijke waar-

⁸ Lodewijk Winkeler, 'Deelgenoten aan Gods voorzienigheid', in: *Geloven in de wereld. Een vriendenboek voor en over Prof.dr. A.G.M. van Melsen* (Nijmegen/Baarn 1986), p. 215-228.

⁹ Vgl. bijvoorbeeld Lodewijk Winkeler, 'De schepping is een voortdurend begin', in: *Aktueel. Nieuwsschrift van de Kath. Theologische Universiteit Utrecht* (april 1990), p. 11-14, 35; ged. in: *Nieuwsbrief*, Mariënburgvereniging, Tilburg, april 1990.